

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného JUDr. Vlastou Killianovou, advokátkou se sídlem Francouzská 4, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2004, č. j. OAM-520/VL-20-P10-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 6 Az 16/2004-22,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 6 Az 16/2004-22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2004, č. j. OAM-520/VL-20-P10-2002, nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou u městského soudu; tvrdil, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci, neboť si neopatřil dostatek informací o zemi jeho původu, zvláště o aktivitách teroristů a neschopnosti státních orgánů v boji proti nim. Za daných okolností považuje svůj návrat do vlasti za nemožný, neboť by tam byl vystaven bezprostřední hrozbě smrti. Tento strach pramení i ze zkušeností jeho příbuzných a přátel, kteří se stali obětí situace v Alžírsku.

Městský soud v Praze žalobu rozsudkem zamítl. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že správní orgán posuzoval důvodnost požadavku žalobce na udělení azylu na základě jeho vlastní žádosti a jeho tvrzení s přihlédnutím k informacím o zemi původu týkajícím se dodržování lidských práv a svobod v Alžírsku, které získal ze zpráv, v rozhodnutí podrobně uvedených. Žalobcem uváděné důvody (obava z ohrožení ze strany teroristických skupin) nezakládají nárok na udělení azylu, které zákon jako důvody pro udělení azylu v § 12 vymezuje. Strach žalobce z jeho ohrožení ze strany teroristických skupin ve vlasti nelze považovat s ohledem na zjištěné skutečnosti za odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Především sám žalobce uvedl, že konkrétní takové problémy neměl. Po ukončení výkonu vojenské služby (1997) žil ve své vlasti několik let, aniž by cokoli reálně nasvědčovalo tomu, že by byl ohrožen na životě. Smyslem azylu totiž není ochrana před teroristickými skupinami, ale před pronásledováním konkrétního jednotlivce z důvodů výše uvedených, a to ze strany státních orgánů. Žalobce nesplnil ani zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Rozhodl-li žalovaný na základě provedeného dokazování o neudělení azylu podle § 14, soud mu toto jeho rozhodnutí nemohl vytknout.

Rozsudek městského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl kasační stížností; velmi podrobně popsal průběh správního i soudního řízení. V závěru kasační stížnosti tvrdil, že podmínky, tak je uvádí § 12 a § 14 zákona o azylu naplnil. Již od počátku azylového řízení uváděl, že je ve své zemi ohrožen teroristy, neboť absolvoval vojenskou službu a tyto osoby jsou v zemi teroristy likvidovány. Soud (jakož i správní orgán) nevycházel důsledně ze zpráv o situaci v zemi, neboť je zde výslovně uvedeno, že v zemi dochází k častému násilí na civilistech, povstalecké akce jsou zaměřeny i na rodiny bezpečnostních složek a dalších skupin. Protože nepřijal spolupráci s teroristy, měl a má velký strach o svůj život. Proto měl správní orgán a poté i soud dospět k závěru, že splnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, popř. podle § 14 téhož zákona. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný důvodnost námitek uvedených žalobcem v kasační stížnosti popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel uvádí jako právní důvod kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Namítá – li stěžovatel v kasační stížnosti, že správní orgán neměl dostatek podkladů pro svůj zamítavý závěr, přesto, že opakovaně ve správním řízení uváděl své přesvědčení, že splnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť je ohrožen jako bývalý příslušník bezpečnostních složek teroristickými skupinami ve své vlasti, pak takovému tvrzení Nejvyšší správní soud přisvědčil.

Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom bude azyl udělen, zjistí-li se, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

V průběhu správního řízení žalobce konzistentně tvrdil, že ze své vlasti odešel z obavy proti útokům teroristů. Ti útočí na vojáky z národních jednotek i na ty, kteří jsou po vojenské službě, což je právě případ žalobce, který vojenskou službu absolvoval v letech 1995 až 1997. Do svého odchodu ze země žil ve strachu před útoky a pronásledováním ze strany teroristů, kteří absolventy vojenské služby i jejich rodiny likvidovali.

Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán vycházel z podkladů, jimiž zjišťoval stav v zemi žalobce, týkající se politické a ekonomické situace a dodržování lidských práv v Alžírsku, a to konkrétně ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v Alžírsku za rok 2001 ze dne 4. 3. 2002 a za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003, dále pak z aktuálních informací ohledně situace v Alžírsku obsažených v databázi České tiskové kanceláře.

Z těchto zpráv plynou sice obecné informace o zemi, uvádí se zde mj., že skupiny ozbrojenců v zemi spáchaly množství závažných trestných činů a usmrtily stovky civilistů včetně malých dětí. Ozbrojení teroristé i v roce 2002 pokračovali ve svých povstaleckých akcích, které byly zaměřeny na vládní činitele, avšak i na rodiny příslušníků bezpečnostních složek.

Jestliže žalobce byl dříve příslušníkem bezpečnostní složky, vykonával vojenskou službu v zemi a v průběhu azylového řízení uváděl nebezpečí pronásledování ze strany teroristů právě těchto skupin obyvatelstva (absolventů vojenské služby), bylo na žalovaném, aby obstaral dostatek podkladů pro zjištění postavení právě takových osob v zemi. Nepostačuje, jestliže žalovaný obstaral pouze obecné zprávy o stavu v Alžírsku, aniž by se zabýval informacemi vztahujícími se právě k možnému pronásledování absolventů vojenské služby. Stejně pochybil i soud, jestliže podkladové zprávy o stavu v zemi obstarané žalovaným považoval za dostatečně zjištěný stav věci.

Tvrzené obavy z pomsty ze strany teroristických skupin, či teroristických akcí vedených soukromými osobami, třebas i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu však pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly či nebyly schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). K takovému závěru, jakož i závěru opačnému však není ve správním spise dostatek podkladů.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v projednávané věci došlo ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech. Pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl Městský soud v Praze napadené rozhodnutí správního

orgánu zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud v Praze je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Protože Nejvyšší správní soud rozhodl o věci samé, nerozhodoval samostatně již o žádosti o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu